

Quickscan natuurtoets

Agrarische percelen in Winterswijk

In opdracht van Provincie Gelderland

Colofon

Rapportnummer	: 1646
Projectnummer	: 2751
Opdrachtgever	: Provincie Gelderland
Contactpersoon	: Mevr. A. Westerveld
Opdrachtnemer	Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel 0314 641910 info@staringadvies.nl www.staringadvies.nl IBAN NL87 RABO 03 88 40 73 44 Btw nr. NL8076.79.616.B01 KvK 09100544
Auteur(s)	: Ing. R. Boerboom
Controle	: Drs. L.M.A. Witjes
Status	: Definitief
Datum	: 26-07-2016
Foto voorblad	: Deelgebied 1 (foto: R. Boerboom)
Wijze van citeren	: Boerboom, R., 2016. Quickscan natuurtoets, Agrarische percelen in Winterswijk. Staring Advies, Hoog-Keppel.

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Colofon	1
1 Inleiding en doel.....	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Doel.....	3
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	4
2.1 Gegevens plangebied	4
2.2 Beschrijving van het plangebied	4
2.3 Geplande werkzaamheden	5
3 Beschermde status plangebied.....	10
3.1 Gelders Natuurnetwerk.....	10
3.2 Natura 2000.....	12
4 Het ecologisch onderzoek.....	14
4.1 Methode	14
4.2 Resultaten	15
5 Flora- en faunawet.....	24
5.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet.....	24
5.2 Wettelijke consequenties	28
6 Conclusie.....	29
Bijlagen.....	30
Bijlage 1 Impressie plangebied	31
Bijlage 2 Wettelijk kader Flora- en faunawet	40

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

De provincie Gelderland is voornemens om een aantal agrarische percelen in de gemeente Winterswijk opnieuw in te richten voor nieuwe natuur. De inrichtingsmaatregelen bestaan onder andere uit het afgraven van de bovengrond, dempen van watergangen en het graven van nieuwe watergangen. Op enkele plaatsen zal struweel aangeplant worden. Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Mevrouw Westerveld van de provincie Gelderland heeft voor deze ruimtelijke ontwikkeling Staring Advies gevraagd voor het uitvoeren van een quickscan natuurtoets. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd.

1.2 Doel

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens plangebied

Locatie: Diverse agrarische percelen
Plaats: Winterswijk
Gemeente: Winterswijk
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de gemeente Winterswijk en bestaat uit verschillende agrarische percelen verspreid over het buitengebied van de gemeente (zie figuur 1). De percelen zijn verdeeld over 5 deelgebieden. Hieronder wordt per deelgebied een korte gebiedsbeschrijving gegeven.

Deelgebied 1: Masterveld

Deelgebied 1 bestaat uit enkele soortenarme graslandpercelen nabij de Scholtenmaatweg. Met name het meest zuidelijke perceel is relatief vochtig. De vegetatie is soorten- en structuurarm. Langs een deel van de percelen liggen ondiepe en grotendeels verruigde greppels/sloten. De percelen grenzen gedeeltelijk aan loofbospercelen en gedeeltelijk aan graslandpercelen (zie figuur 2, foto 1).

Deelgebied 2: Ratumse beek

Dit deelgebied betreft één graslandperceel dat grotendeels ingesloten ligt tussen bospercelen. Het kleine grasland is soorten- en structuurarm. Aan de noordzijde grenst het perceel aan de Ratumse Beek, aan de zuidzijde aan een aardappelveld en aan de oost- en westzijde aan loofbospercelen (zie figuur 2, foto 2).

Deelgebied 3: Bkeringweg

Het perceel aan de Bkeringweg betreft een graanakker langs de Bkeringweg. Het perceel grenst aan de noord- en oostzijde aan een loofbosperceel, aan de westzijde aan de Bkeringweg en aan de zuidzijde aan een graslandperceel. Ten oosten van het plangebied stroomt de Boven Slinge (zie figuur 2, foto 3).

Deelgebied 4A: Buitinkweg en Schippersbeek

Dit deelgebied bestaat uit enkele soortenarme graslandpercelen en enkele graanakkers. Tussen de agrarische percelen lopen enkele watergangen en deels verruigde greppels. Er staan enkele solitaire zomereiken in en langs de percelen. Het plangebied grenst aan de noord- en oostzijde aan de Buitinkweg en aan de overige zijden aan grasland-, akker- en bospercelen. De meest oostelijke percelen liggen aan de Duitse grens (zie figuur 3, foto 1).

Deelgebied 4B: Blankersweg

Dit deelgebied bestaat uit een aantal soortenarme graslandpercelen en enkele graanakkers. De directe omgeving bestaat uit grasland, mais- en graanakkers en verspreid

liggende bospercelen. In en rondom het plangebied liggen enkele ondiepe, grotendeels verruigde greppels/sloten. Het plangebied grenst aan de noord- en westzijde aan agrarisch grasland en enkele bospercelen, aan de oostzijde aan de (onverharde) Burloseweg (zie figuur 3, foto 2).

Deelgebied 4C: Blankersweg Zuid

Dit deelgebied bestaat uit één (agrarisch) graslandperceel. Het perceel was vrij recent gemaaid. Het betreft een soortenarm perceel met algemene grassen en kruiden. Het plangebied grenst aan de noordwestzijde aan de Blankersweg, aan de noordoost- en zuidoostzijde aan een bosperceel en aan de zuidwestzijde aan een agrarisch grasland. Het perceel wordt deels omsloten door watervoerende sloten (zie figuur 3, foto 3).

Deelgebied 5A: Kuipersweg/Veenweg

Het deelgebied bestaat uit een vrij soortenarm graslandperceel. Het perceel grenst aan de noordzijde aan een erf met opgaande groenstructuren en poelen, aan de oostzijde aan de Veenweg, aan de zuidzijde aan de Kuiperweg en aan de westzijde aan een bosperceel (zie figuur 4, foto 4).

Deelgebied 5B: Hijinkhoekweg

Het perceel langs de Hijinkhoekweg betreft een kleine akker die tijdens het veldbezoek ingezaaid was met een mengsel van groenbemesters en een jonge bosopstand met voornamelijk zwarte els en wilgen. Het perceel wordt aan de noord-, oost- en westzijde omsloten door bos. Aan de zuidzijde grenst het perceel aan de Hijinkhoekweg (zie figuur 4, foto 2).

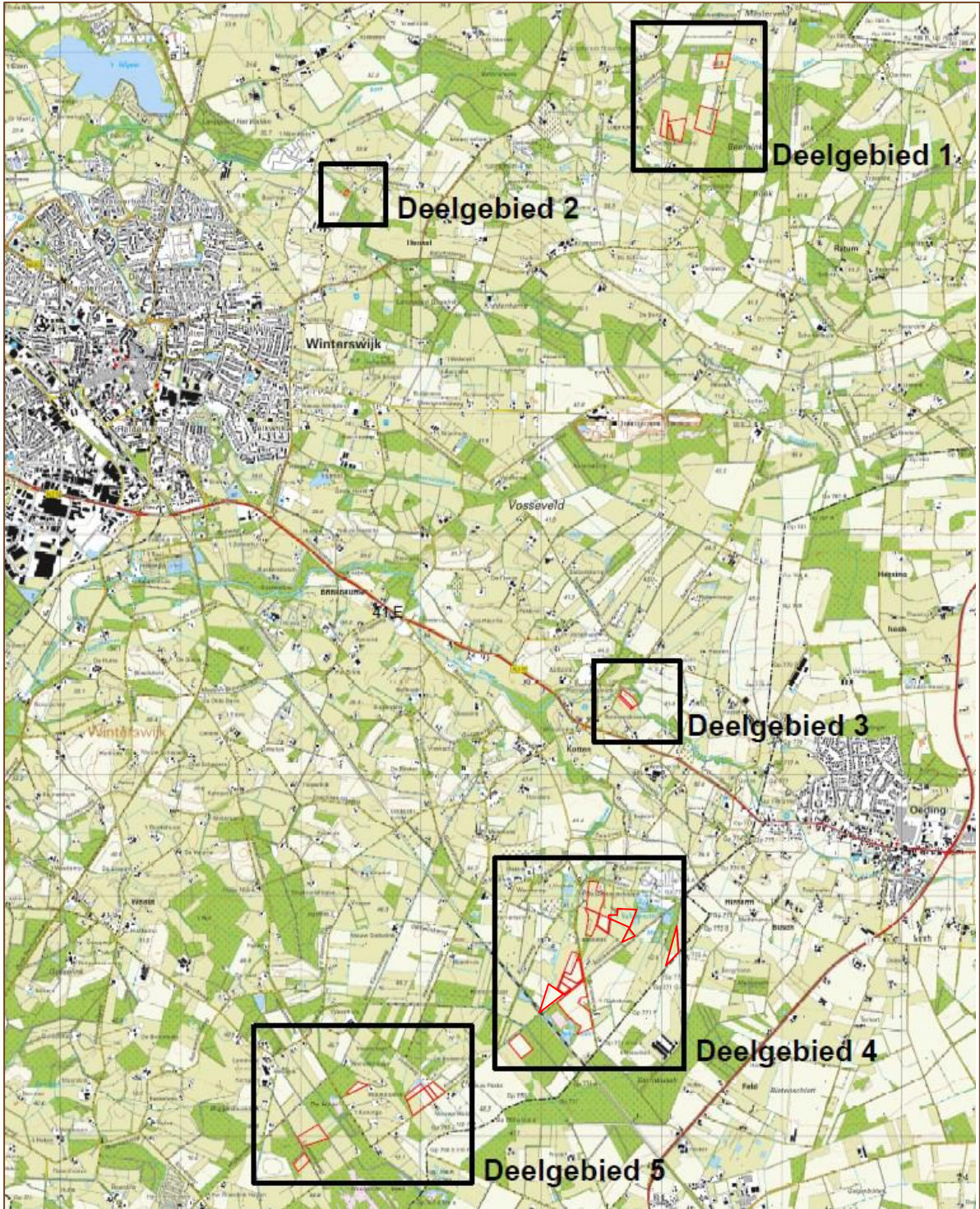
Deelgebied 5C: Lammersweg

Dit deelgebied bestaat uit 2 graslandpercelen. Het betreft vochtige, maar soortenarme graslanden. De percelen grenzen deels aan agrarisch grasland en deels aan bospercelen. Tussen de twee percelen loopt de (onverharde) Lammersweg, met daarlangs grotendeels verruigde greppels (zie figuur 4, foto 3).

In bijlage 1 zijn foto's van de verschillende deelgebieden weergegeven.

2.3 Geplande werkzaamheden

De provincie Gelderland is voornemens om in de verschillende agrarische percelen inrichtingsmaatregelen uit te voeren ten behoeve van natuurontwikkeling. In het kader van deze herinrichting worden onder andere een aantal sloten gedempt of verondiept, nieuwe sloten gegraven, percelen afgegraven, nieuwe duikers en stuwen geplaatst. De percelen zullen hoofdzakelijk omgevormd worden naar bloemrijk grasland, kruidenrijke akker en vochtige heide/nat schraalland.

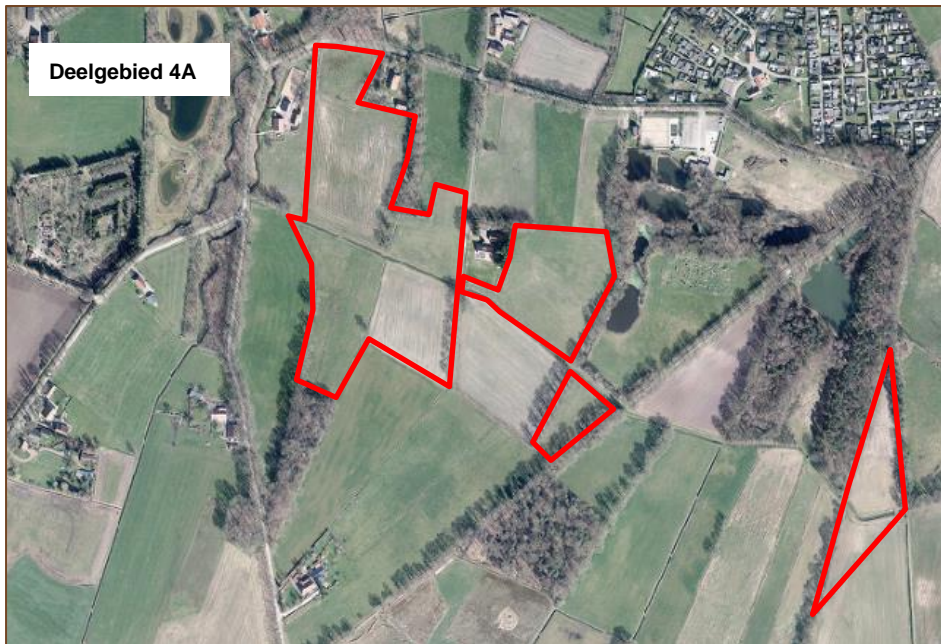

Figuur 1. Ligging van het plangebied (bron: Provincie Gelderland, 2016).

Figuur 2. Luchtfoto van de deelgebieden 1 t/m 3 (rood). Bron: Provincie Gelderland (2016).

Figuur 3. Luchtfoto van de deelgebieden 4A t/m C (rood). Bron: Provincie Gelderland (2016).

Figuur 4. Luchtfoto van de deelgebieden 5A t/m C. Bron: Provincie Gelderland (2016)

3 Beschermd status plangebied

3.1 Gelders Natuurnetwerk

In de Omgevingsvisie is de herijkte Ecologische Hoofdstructuur (EHS) ruimtelijk vastgelegd en gaat het in Gelderland verder onder een andere naam. Voor de EHS zijn twee nieuwe natuurcategorieën in de plaats gekomen: het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Gelderse Groene Ontwikkelingszone (GO).

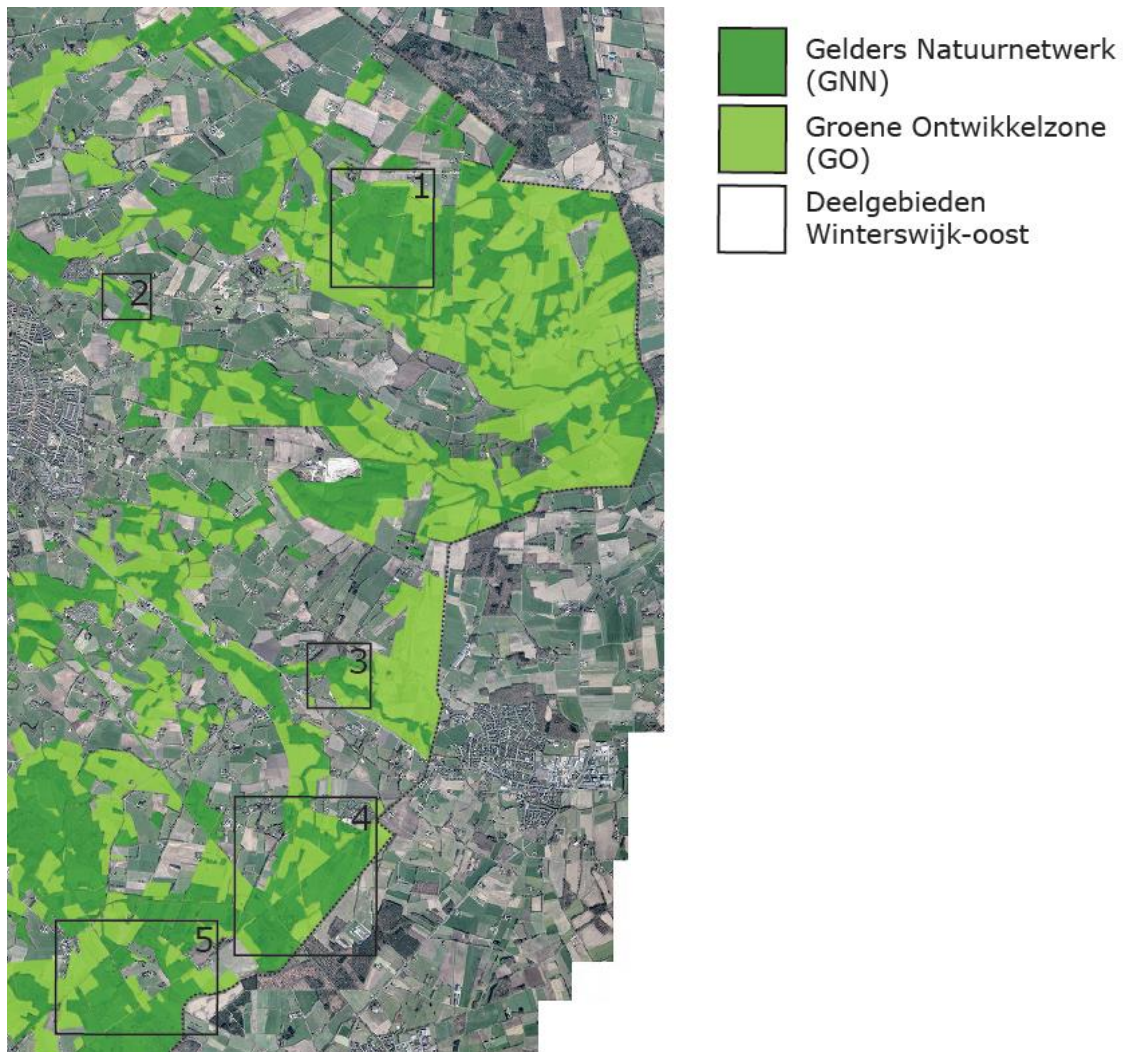
3.1.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het GNN bestaat uit alle bestaande natuur en een zoekgebied voor nog te realiseren nieuwe natuur. In het GNN geldt: in de basis hier geen nieuwe initiatieven. Er zijn enkele uitzonderingen mogelijk. Dat zijn ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor - overtuigend gemotiveerd – geen alternatieven bestaan. Voor dergelijke uitzonderingen gelden specifieke spelregels die garanderen dat het GNN in stand blijft (het nee, tenzij principe). Dat betekent dat hier geen ruimte is voor nieuwe projecten die de aanwezige en potentiële natuurwaarden significant aantasten.

3.1.2 Groene Ontwikkelzone (GO)

De GO is een gebied waar partners en partijen worden uitgenodigd om actief 'groene' doelen mee te helpen realiseren. Er is in dit gebied ruimte voor de verdere ontwikkeling van bestaande en bij het gebied behorende bedrijvigheid of bewoning. Afhankelijk van het type en de schaal van de ontwikkeling vraagt de provincie om een (extra) bijdrage te leveren aan de GO.

Alle deelgebieden liggen binnen het GNN en zijn aangewezen als bestaand of nieuw te ontwikkelen natuur (zie figuur 5).

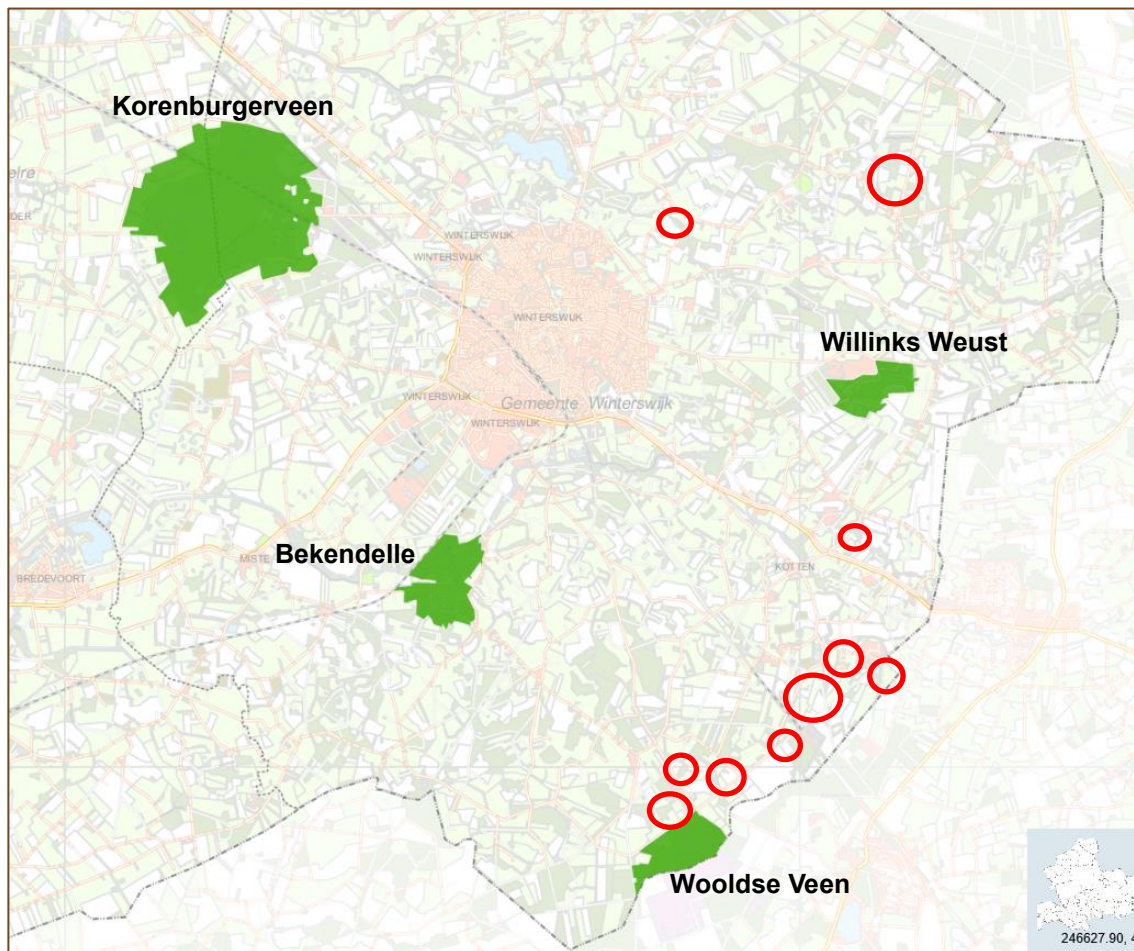
Figuur 5. Ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen), bron: Provincie Gelderland 2016.

3.1.3 Effectbeoordeling GNN

In het plangebied worden agrarische percelen omgevormd naar natuur. Deze ontwikkelingen geven invulling aan de doelstelling voor het GNN en leveren uiteindelijk een positieve bijdrage aan het natuurnetwerk in Winterswijk-Oost. In de huidige situatie bestaan de om te vormen percelen uit soort- en structuurarme (agrarische) graslanden en akkers. Deze percelen leveren een relatief beperkte bijdrage aan het natuurnetwerk. Met het omvormen van de percelen gaan geen bijzondere natuurwaarden verloren en wordt geen afbreuk gedaan aan de instandhouding van de kernkwaliteiten van het GNN. Verdere toetsing of vergunningsaanvraag is dan ook niet noodzakelijk.

3.2 Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Verspreid rondom Winterswijk liggen een aantal Natura 2000-gebieden. In figuur 6 is de ligging van de verschillende deelgebieden ten opzichte van Natura 2000-gebieden weergegeven. De meeste deelgebieden liggen op ruime afstand van Natura 2000-gebieden. Alleen het deelgebied 5 ligt op korte afstand van het Natura 2000-gebied 'Wooldse Veen'. De percelen van deelgebied 5C liggen op circa 200 meter afstand tot het beschermd natuurgebied (zie figuur 6).

Figuur 6. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden (groen), bron: Provincie Gelderland (2016).

3.2.1 Effectbeoordeling Natura 2000

Ruimtelijke ingrepen in of nabij Natura 2000-gebieden zijn niet toegestaan wanneer deze significante negatieve effecten op de kernkwaliteiten veroorzaken. Door de geplande werkzaamheden, de afstand tot de verschillende Natura 2000-gebieden rond Winterswijk en het ontbreken van een ecologische binding met deze Natura 2000-gebieden zijn nadelige effecten op deze beschermde gebieden niet te verwachten. De geplande ruimtelijke ontwikkelingen betreffen het omvormen van agrarische percelen naar nieuwe natuur. Deze ingrepen zullen uiteindelijk ook een positieve uitwerking hebben op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

4 Het ecologisch onderzoek

4.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

4.1.1 Literatuuronderzoek

Ter ondersteuning van het veldonderzoek wordt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze database geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren in Nederland. In de NDFF zijn uitsluitend gevalideerde gegevens opgeslagen. De NDFF is de meest complete databank voor de actuele verspreiding van Nederlandse flora en fauna. In de Nationale Databank Flora en Fauna zijn meer dan 100 databanken gebundeld. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen. In de NDFF wordt voor het plangebied en de omgeving gezocht naar waarnemingen van beschermde soorten. Deze data worden indien noodzakelijk op kilometerhokniveau getoond.

4.1.2 Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	07-07-2016	05.30 uur	Zonnig, droog, 16°C, wind 0-1 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

4.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

4.2.1 Literatuuronderzoek

Flora

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde plantensoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): gewone dotterbloem, gewone vogelmelk, koningsvaren en slanke sleutelbloem.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): brede orchis/rietorchis, grote keverorchis, jeneverbes, kleine zonnedauw, klokjesgentiaan en ronde zonnedauw.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of er beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

De NDFF maakt voor de omgeving van de verschillende deelgebieden melding van diverse beschermde vogelsoorten. Een deel van de waarnemingen betreft overvliegende vogels zonder binding met het gebied. Een deel van de vogelsoorten kunnen wel een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied.

Van de aangetroffen soorten boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, sperwer, steenuil en wespendif zijn de nesten jaarrond beschermd. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied of de directe omgeving, waardoor ze mogelijk negatieve effecten ondervinden van geplande ruimtelijke ontwikkelingen.

Zoogdieren

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde zoogdiersoorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): egel, haas, mol, ree en vos.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): edelhert en eekhoorn.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): boomarter, das en gewone dwergvleermuis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of er beschermde zoogdiersoorten voor kunnen komen in het plangebied en in de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde amfibieën:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, groene kikker onbepaald en kleine watersalamander.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): levendbarende hagedis.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): beekprik, hazelworm, heikikker, kamsalamander, poelkikker en zandhagedis.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of er beschermde amfibieën, reptielen en vissen voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde dagvlinder:

- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): iepenpage.

Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

4.2.2 Veldonderzoek

In deze paragraaf worden per soortgroep de resultaten van het veldonderzoek besproken. De resultaten worden per deelgebied toegelicht.

Flora en vegetatie

Deelgebied 1: Masterveld

Deelgebied 1 bestaat uit enkele soortenarme graslandpercelen. Met name het zuidelijke perceel aan de Scholtenmaatweg is relatief vochtig. De vegetatie in de percelen bestaat uit enkele algemene grassen en kruiden als timoteegras, grote vossenstaart, paardenbloem, ridderzuring, gestreepte witbol, witte klaver, kweek, Engels raaigras, vogelmuur en kropbaar.

Deelgebied 2: Ratumse beek

Dit deelgebied betreft één graslandperceel dat grotendeels ingesloten ligt tussen bospercelen. Het kleine grasland is soortenarm met enkele algemene grassen en kruiden als grote weegbree, gewoon struisgras, kweek, kropbaar, grote vossenstaart en ridderzuring.

Deelgebied 3: Bekingweg

Het perceel aan de Bekingweg betreft een graanperceel, waar (met name) langs de randen enkele algemene grassen en akkerkruiden groeien, zoals kaal knopkruid, krulzuring, gewone hennepnetel, kweek, zwaluwtong, melganzevoet, rode klaver en herderstasje. Er groeien ook enkele gebiedsvreemde soorten als bernagie en bladrammenas, die mogelijk ingezaaid zijn.

Deelgebied 4A: Buitinkweg en Schippersbeek

Dit deelgebied bestaat uit enkele soortenarme graslandpercelen en enkele graanakkers. Enkele graslanden binnen het plangebied waren recent gemaaid. Ook de watergang die van oost naar west door het plangebied loopt was recent opgeschoond. In de soortenarme graslandpercelen groeien algemene soorten als ridderzuring, witte klaver, scherpe boterbloem, grote weegbree, paardenbloem, boerenwormkruid en grote brandnetel. In de akkers groeien, met name langs de randen, algemene soorten als Canadese fijnstraal, perzikkruid, melganzevoet, grote weegbree, moerasdroogbloem, greppelrus, akkerdistel, herderstasje en akkerviooltje.

Deelgebied 4B: Blankersweg

Dit deelgebied bestaat uit een aantal soortenarme graslandpercelen en enkele graanakkers. In de graslandpercelen groeien algemene soorten als kweek, ridderzuring, gestreepte witbol en kaal knopkruid. Langs de randen van de graanakkers groeien algemene akkerkruiden als zwaluwtong, vogelmuur en gekroesde melkdistel. In de berm van de (onverharde) Blankersweg en Burloseweg groeien plaatselijk kenmerkende soorten van voedselarme tot matig voedselrijke, droge tot vochtige bossen als stijf havikskruid, brem, gewone salomonszegel, wilde kamperfoelie, vlasbekje, schapenzuring en grote wederik.

Deelgebied 4C: Blankersweg Zuid

Dit deelgebied bestaat uit één (agrarisch) graslandperceel. Het perceel was vrij recent gemaaid. Het betreft een soortenarm perceel met algemene grassen en kruiden als grote weegbree, veldbeemdgras, kweek, Engels raaigras, gestreepte witbol en straatgras. Langs de sloot aan de noordwestzijde groeien onder andere dagkoekoeksbloem, echte valeriaan, wijfjesvaren, riet, braam sp., koninginnenkruid, grote brandnetel, haagwinde en mannetjesvaren. Langs de randen van het graslandperceel groeien op enkele plekken brem, sint-janskruid, struikhei en indicatoren van vochtige omstandigheden zoals gewone dophei, pitrus, wolfspoot en wijfjesvaren.

Deelgebied 5A: Kuipersweg/Veenweg

Het deelgebied bestaat uit een vrij soortenarm graslandperceel, met algemene soorten als klein streepzaad, gewoon struisgras, smalle weegbree, schapenzuring, kweek, kruipende boterbloem, voederwikke en ridderzuring. De kruidensoorten groeien hoofdzakelijk langs de perceelranden. In de berm van de naastgelegen Veenweg groeien soorten als voederwikke, moerasrolklaver, stijf havikskruid, gewoon reukgras en rode klaver.

Deelgebied 5B: Hijinkhoekweg

Het perceel langs de Hijinkhoekweg betreft een kleine akker die tijdens het veldbezoek ingezaaid was met een mengsel van groenbemesters. Er groeiden soorten als witte mosterd, bladrammenas, phacelia, boekweit, lupine, erwt, korenbloem, zonnebloem en granen. Het perceel grenst aan een jong elzen- en wilgenbos met hoofdzakelijk grote brandnetel en hondsdrif als ondergroei. Tussen de ingezaaide soorten en langs de randen van het perceel groeien algemene kruiden en grassen als duizendblad, gewone spurrie, harig knopkruid, boerenwormkruid, perzikkruid, heermoes en rode klaver. Langs de Hijinkhoekweg loopt een vochtige greppel waar soorten als riet, grasmuur, late guldenroede, biezenknoppen, grote wederik en moeraswalstro groeien.

Deelgebied 5C: Lammersweg

Dit deelgebied bestaat uit 2 graslandpercelen. Het betreft vochtige, maar soortenarme graslanden. In de percelen groeien algemene soorten als glanshaver, kruipende boterbloem, kweek, witte klaver, gewoon struisgras, kale jonker, grote weegbree, grote vossenstaart en timoteegras. In de berm van de (onverharde) Lammersweg groeien plaatselijk soorten van vochtige, voedselarme tot matig voedselrijke omstandigheden als stijf havikskruid, schermhavikskruid, wijfjesvaren, sint-janskruid, gewoon reukgras, knopig helmkruid, bosandoorn en grote wederik.

Er zijn geen beschermd plantensoorten in de verschillende deelgebieden aangetroffen. De literatuur (zie paragraaf 4.2.1) maakt melding van de licht beschermd soorten gewone dotterbloem, gewone vogelmelk, koningsvaren en slanke sleutelbloem (Flora- en faunawet, tabel 1) voor de omgeving van de percelen. Er zijn tijdens het veldbezoek geen groeilocaties van deze en andere licht beschermd plantensoorten aangetroffen. De agrarische percelen in het plangebied zijn niet geschikt als groeiplaats voor deze en andere licht beschermd plantensoorten. In de verschillende aangrenzende (en

tussenliggende) bermen, greppels en bosranden kunnen deze licht beschermde soorten wel verwacht worden.

De literatuur (zie paragraaf 4.2.1) maakt daarnaast melding van de matig beschermde brede orchis/rietorchis, grote keverorchis, jeneverbes, kleine zonnedauw, klokjesgentiaan en ronde zonnedauw (Flora- en faunawet, tabel 2). In het plangebied zijn deze soorten niet aangetroffen. Groeiplaatsen van deze en andere strenger beschermde soorten (Flora- en faunawet, tabel 2/3) worden niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen binnen het plangebied. In de omgeving van het plangebied liggen een aantal natuurgebieden en natuurontwikkelingsterreinen waar deze matig beschermde soorten vermoedelijk zijn aangetroffen.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: appelvink, boerenzwaluw, boomklever, boomkruiper, blauwe reiger, buizerd, ekster, fazant, gaai, geelgors, goudhaan, grasmus, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote lijster, heggemus, holenduif, houtduif, Kievit, kleine bonte specht, kneu, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, roodborsttapuit, scholekster, tiftjaf, tuinfluiter, vink, vuurgoudhaan, winterkoning, witte kwikstaart, zanglijster, zwarte kraai en zwartkop. De open grasland- en akkerpercelen binnen het plangebied zijn geschikt als nestlocatie voor enkele soorten als Kievit, patrijs en scholekster. Aangrenzende greppels, perceelranden, slootkanten en opgaande groenstructuren zijn geschikt als nestlocatie voor diverse vogelsoorten. Het merendeel van de aangetroffen soorten is dan ook in omliggende bospercelen en langs de randen van de percelen waargenomen.

Jaarrond beschermde nesten

Van de aangetroffen buizerd zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties jaarrond beschermd. De buizerd is in een aantal deelgebieden waargenomen, in de meeste gevallen overvliegend of roepend vanuit nabijgelegen bospercelen. De NDFF vermeldt verder het voorkomen van de jaarrond beschermde boomvalk, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, sperwer, steenuil en wespendif voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1).

Gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil

Uit de NDFF (zie paragraaf 4.2.1) blijkt dat in de omgeving van het plangebied de gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil zijn aangetroffen. Het plangebied is door het ontbreken van (geschikte) gebouwen, holle bomen of speciale nestkasten niet geschikt als nestlocatie voor deze soorten. De agrarische percelen zijn wel potentieel geschikt als foerageergebied voor met name de kerkuil en steenuil. In de toekomstige situatie blijven de percelen deze functie behouden en door de omvorming naar meer natuurlijke vegetatietypen zal het voedselaanbod voor deze uilensoorten vermoedelijk verbeteren. Er is alleen mogelijk sprake van een tijdelijke verslechtering van het voedselaanbod voor de terreindelen die afgegraven worden. Maar in de directe omgeving van deze percelen

bevinden zich in alle deelgebieden ruim voldoende geschikte foerageergebieden voor de kerkuil en de steenuil, waardoor de functionaliteit van het leefgebied niet aangetast wordt.

Grote gele kwikstaart

In het plangebied ontbreekt het aan geschikte broedgelegenheden voor de grote gele kwikstaart. Beken en andere waterlopen zijn het habitat voor de grote gele kwikstaart, waarbij als broedlocatie vrijwel altijd een sluis, watermolen, stuw of ander bouwwerk wordt uitgekozen. Deze broedlocaties ontbreken in de open agrarische percelen. Het plangebied is geen (essentieel) leefgebied voor deze soort. Sporadisch kan een foeragerende, rustende of overtrekkende grote gele kwikstaart in het plangebied aangetroffen worden.

Boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer en wespindief

Tijdens het veldbezoek zijn deze soorten, met uitzondering van de buizerd, niet aangetroffen in het plangebied. Voor deze soorten ontbreken geschikte nestgelegenheden in de vorm van forse bomen in bosschages met voldoende rust en dekking. Het plangebied is geen (essentieel) leefgebied voor deze soorten, al zal met name de buizerd ook in de agrarische percelen foerageren. Er zijn echter voldoende alternatieve foerageergebieden in de directe omgeving. In de toekomstige situatie blijven de percelen deze functie behouden en door de omvorming naar meer natuurlijke vegetatietypen zal het prooiaanbod voor de buizerd vermoedelijk verbeteren. Daar waar de percelen grenzen aan bosranden en natuurgebieden kunnen bijvoorbeeld ook foeragerende boomvalken, haviken, ransuilen en sperwers verwacht worden.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied (sporen van) de licht beschermde soorten haas, konijn, mol en ree (Flora- en faunawet, tabel 1) aangetroffen. Daarnaast kan het gebied gebruikt worden door enkele licht beschermde soorten als bunzing, egel, hermelijn, vos, wezel of een algemene muizensoort (Flora- en faunawet, tabel 1). De literatuur meldt het voorkomen van een deel van deze soorten voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1). De literatuur maakt daarnaast melding van de matig beschermde soorten edelhert en eekhoorn (Flora- en faunawet, tabel 2) en de streng beschermde boommarter en das (Flora- en faunawet, tabel 3) voor de omgeving van het plangebied.

Edelhert

In de NDFF is één waarneming vermeld van het matig beschermde edelhert (Flora- en faunawet, tabel 2). Met uitzondering van de Hoge Veluwe en de Oostvaardersplassen bevinden zich geen populaties van het edelhert in Nederland. Sporadisch worden edelherten gemeld op de Utrechtse Heuvelrug en nabij de Duitse grens (o.a. bij het Reichswald). De waarneming vanuit Winterswijk betreft vermoedelijk een zwervend exemplaar. De verschillende deelgebieden zijn niet van belang voor deze beschermde soort.

Eekhoorn

De matig beschermde eekhoorn is in de omgeving van het plangebied waargenomen (zie paragraaf 4.2.1). Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoorns, nesten of sporen van eekhoorns waargenomen in het plangebied. Met uitzondering van enkele bomenrijen, solitaire zomereiken en kleine bosjes betreffen de verschillende deelgebieden open agrarische percelen, zonder opgaande begroeiing. Door de openheid van deze percelen en het ontbreken van voldoende rust en dekking worden hier geen eekhoornnesten en essentiële leefgebieden verwacht.

Boommarter

De streng beschermde boommarter is in de omgeving van het plangebied waargenomen (zie paragraaf 4.2.1). In het plangebied bevinden zich geen geschikte verblijfplaatsen voor deze soort, in de vorm van forse bomen met geschikte holten in bosschages met voldoende rust en dekking. In de verschillende bosgebieden rondom de agrarische percelen bevinden zich wel geschikte leefgebieden en mogelijk ook geschikte nestbomen. Wanneer er sprake is van een territorium van de boommarter nabij één van de deelgebieden behoren de agrarische percelen mogelijk wel tot het foerageergebied van deze soort. Echter door de openheid en het grotendeels ontbreken van voedselbronnen in de grasland- en akkerpercelen, de aanwezigheid van diverse alternatieve foerageergebieden in de directe omgeving kan het plangebied niet als essentieel leefgebied worden gezien.

Das

De streng beschermde das is in de omgeving van het plangebied waargenomen (zie paragraaf 4.2.1). In het plangebied bevinden zich geen dassenburchten. In de verschillende bosgebieden rondom de agrarische percelen bevinden zich mogelijk wel één of meerdere dassenburchten, waardoor de agrarische percelen mogelijk wel tot het foerageergebied van deze soort behoren. Er zijn tijdens het veldbezoek echter geen sporen als wissels, haren, graafsporen, pootafdrukken of mestputjes aangetroffen in het plangebied. Bovendien blijven deze percelen hun functie als foerageergebied ook na de herinrichting behouden. Er is alleen mogelijk sprake van een tijdelijke verslechtering van het voedselaanbod voor de terreindelen die afgegraven worden. Maar in de directe omgeving van deze percelen bevinden zich in alle deelgebieden ruim voldoende geschikte foerageergebieden voor de das.

Overige matig en/of streng beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden niet verwacht. In het plangebied en de directe omgeving bevinden zich geen dassenburchten, boommarternesten of vaste rust- en verblijfplaatsen van overige strikt beschermde soorten. Ondanks gericht zoeken zijn er geen sporen van deze soorten aangetroffen tijdens het veldonderzoek. Het bronnenonderzoek bevestigt de afwezigheid van overige matig tot streng beschermde grondgebonden zoogdieren voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1).

Vleermuizen

De literatuur maakt melding van het voorkomen van de gewone dwergvleermuis (zie paragraaf 4.2.1). Alle vleermuizen zijn streng beschermd: Flora- en faunawet, tabel 3. Verblijfplaatsen voor gebouwbewonende soorten als de gewone dwergvleermuis, worden niet verwacht door het ontbreken van bebouwing in het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen bomen aangetroffen met geschikte holten voor boombewonende soorten.

Door de openheid van de agrarische percelen zijn deze weinig van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Met name aangrenzende bosranden, singels en houtwallen zijn wel geschikt als foerageergebied voor diverse vleermuissoorten. In het plangebied zelf worden geen essentiële foerageergebieden en/of vliegroutes verwacht.

Amfibieën

In de NDFP worden naast algemene, licht beschermde amfibieën als bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad (Flora- en faunawet, tabel 1) ook de streng beschermde heikikker, kamsalamander en poelkikker (Flora- en faunawet, tabel 3) vermeld voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1). Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen in het plangebied. In en langs de verschillende deelgebieden liggen enkele ondiepe sloten die potentieel geschikt zijn als voortplantingswater voor enkele, weinig kritische licht beschermde soorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Het plangebied is door het ontbreken van geschikte poelen, vennen en kolken ongeschikt als voortplantingslocatie voor de heikikker, kamsalamander, poelkikker of andere streng beschermde amfibieën. De open, agrarische grasland- en akkerpercelen zijn tevens niet geschikt als landbiotoop of overwinteringslocatie voor amfibieën. Sporadisch kan wel een zwervend exemplaar van bovenstaande soorten het plangebied doorkruisen.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en deze worden ook niet verwacht. In de omgeving van het plangebied komen wel populaties van beschermde reptielensoorten voor (zie paragraaf 4.2.1). In de nabije omgeving van de verschillende deelgebieden zijn waarnemingen bekend van de matig beschermde levendbarende hagedis (Flora- en faunawet, tabel 2) en de streng beschermde hazelworm en zandhagedis (Flora- en faunawet, tabel 3). In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor deze en andere reptielen. Deze soorten zijn afhankelijk van kleinschalige, structuurrijke en zonbeschenen vegetaties zoals heideterreinen, structuurrijke bosranden, spoortaluds en open bossen met een goed ontwikkelde strooisellaag. Deze vegetatietypen komen niet voor in het plangebied. Sporadisch kan wel een zwervend exemplaar van bovenstaande soorten het plangebied doorkruisen.

Vissen

In het plangebied is, met uitzondering van enkele ondiepe, grotendeels verruigde sloten/greppels geen open water aanwezig. Deze sloten zijn vermoedelijk normaal gesproken niet het gehele jaar watervoerend. Door de hevige regenval van de laatste tijd waren enkele greppels die normaliter in de zomer droogvallen wel voorzien van water. Doordat deze sloten/greppels niet permanent watervoerend zijn, vormen ze geen geschikt habitat voor (beschermde) vissen. Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen vissen gevangen in de te dempen watergangen. In het plangebied ontbreekt geschikt leefgebied voor de streng beschermde beekprik (Flora- en faunawet, tabel 3) en andere beschermde vissen. De beekprik komt voor in de Ratumse Beek, nabij deelgebied 2. De geplande omvorming van dit perceel naar een meer natuurlijk grasland heeft geen negatief effect op de beekprik.

Ongewervelde dieren

Beschermde ongewervelde dieren (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen. Het bronnenonderzoek meldt het voorkomen van de streng beschermde iepenpage (Flora- en faunawet, tabel 3) voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1). De soort heeft een kleine populatie langs de Ratumse Beek, nabij deelgebied 2. Geschikt leefgebied voor de iepenpage ontbreekt echter in deelgebied 2 en de overige agrarische percelen. De iepenpage leeft uitsluitend op iepen in vochtige bossen, bosranden, parken en grote tuinen. Ook voor overige beschermde soorten van deze ecologische groep ontbreekt geschikt leefgebied in het plangebied.

5 Flora- en faunawet

5.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

5.1.1 Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten worden, met uitzondering van de licht beschermde gewone dotterbloem, gewone vogelmelk, koningsvaren en slanke sleutelbloem (Flora- en faunawet, tabel 1), door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen in het plangebied ook niet verwacht. Bovenstaande licht beschermde soorten worden uitsluitend langs de perceelsranden, greppels, sloten en aangrenzende bosranden verwacht. Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Strenger beschermde plantensoorten, zoals de in de NDFF vermelde brede orchis/rietorchis, grote keverorchis, jeneverbes, kleine zonnedauw, klokjesgentiaan en ronde zonnedauw komen niet voor in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

5.1.2 Broedvogels

Alle te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Daarom moet er buiten het broedseizoen gestart worden met de werkzaamheden. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

De literatuur (zie paragraaf 4.2.1) maakt melding van de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ransuil, roek, sperwer, steenuil en wespdiëf voor de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek is de buizerd in de omgeving van het plangebied aangetroffen.

Gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil

Het plangebied is geen essentieel onderdeel van het functioneel leefgebied van de gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil. Er bevinden zich geen geschikte nestlocaties in de vorm van gebouwen met dakpannen, soortspecifieke nestkasten en/of holle bomen in het plangebied. Mogelijk behoort het plangebied wel tot het leefgebied van deze soorten, maar de functionaliteit van het leefgebied wordt niet aangetast door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen. Door de beoogde natuurontwikkeling zal het voedselaanbod voor deze soorten toenemen. Enkele terreindelen zullen tijdelijk niet geschikt zijn als foerageergebied net na het afgraven, maar er zijn voldoende alternatieven in de directe omgeving voorhanden. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soorten.

Grote gele kwikstaart

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied aan de jaarrond beschermde grote gele kwikstaart. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soort.

Boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer en wespdiëf

Het plangebied is geen essentieel leefgebied voor deze soorten. Door het ontbreken van geschikt broedbiotoop in de vorm van forse bomen in bosschages met voldoende rust en dekking zijn geen broedgevallen van de boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer en wespdiëf aangetroffen. De af te graven terreindelen binnen het plangebied zullen tijdelijk minder geschikt zijn als foerageergebied voor de buizerd, maar er zijn voldoende alternatieve foerageergebieden beschikbaar. Het plangebied is geen essentieel leefgebied voor deze vogelsoorten. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soorten.

Het plangebied is ook ongeschikt voor overige soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn vanwege het ontbreken van geschikte nestlocaties. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied (sporen van) enkele algemene, licht beschermde zoogdieren waargenomen: haas, konijn, mol en ree (Flora- en faunawet, tabel 1). Te verwachten soorten zijn, met uitzondering van de matig beschermde soorten edelhert, eekhoorn en de streng beschermde boommarter en das, licht beschermd (Flora-

en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling.

Edelhert

In de omgeving van Winterswijk komen geen populaties van het edelhert voor. Het plangebied behoort niet tot het leefgebied van deze soort. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soort.

Eekhoorn

Van de eekhoorn zijn uitsluitend de vaste rust- en verblijfplaatsen (boomnesten) jaarrond beschermd. Deze zijn niet aanwezig in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soort.

Boommarter

De vaste rust- en verblijfplaatsen en het functioneel leefgebied van de boommarter zijn jaarrond beschermd. Deze zijn niet aanwezig in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soort.

Das

De vaste rust- en verblijfplaatsen en het functioneel leefgebied van de das zijn jaarrond beschermd. Hiervan is echter geen sprake in het plangebied. Het plangebied behoort mogelijk wel tot het leefgebied van de das, maar de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats wordt niet aangetast door de geplande ruimtelijke ontwikkeling. Er blijven ruim voldoende foerageergebieden voorhanden. Bovendien zijn de percelen ook na de herinrichting geschikt als foerageergebied voor de das. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soort.

5.1.4 Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen die gesloopt of gerenoveerd worden?

Nee → Nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

2. Zijn er bomen die gekapt of gesnoeid worden met potentieel geschikte holten?

Nee → Nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk voor deze bomen.

4. Maken de te kappen bomen deel uit van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?

Niet van toepassing.

Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk aangezien er door de geplande herinrichting van de percelen geen verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden of vliegroutes van vleermuizen aangetast worden.

5.1.5 Overige diersoorten

Matig en streng beschermde soorten amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) zijn niet aangetroffen. Het plangebied is plaatselijk wel geschikt als voortplantingswater voor enkele algemene, licht beschermde amfibieën als bruine kikker, gewone pad en kamsalamander (Flora- en faunawet, tabel 1). Voor licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling. Gezien het ontbreken van geschikt voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn overige beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (zoals de in de NDFF vermelde beekprik, hazelworm, heikikker, iepenpage, kamsalamander, levendbarende hagedis, poelkikker en zandhagedis) niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor strikt beschermde soorten uit deze soortgroepen.

5.2 Wettelijke consequenties

5.2.1 Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5.2.2 Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

5.2.3 Zoogdieren

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5.2.4 Vleermuizen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5.2.5 Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

6 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie 'agrarische percelen in Winterswijk' kan de volgende conclusie worden getrokken:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Bijlagen

- 1 **Impressie plangebied**
- 2 **Wettelijk kader**

Bijlage 1   Impressie plangebied

Deelgebied 1: Masterveld

Deelgebied 2: Ratumse Beek

Deelgebied 3: Bekingweg

Deelgebied 4A: Buitinkweg en Schipperbeek

Deelgebied 4B: Blankerweg

Deelgebied 4C: Blankersweg zuid

Deelgebied 5A: Kuipersweg/Veenweg

Deelgebied 5B: Hijinkhoekweg

Deelgebied 5C: Lammersweg

Bijlage 2 Wettelijk kader Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2)	Lichte toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3)	Uitgebreide toets	Uitgebreide toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: “Lichte” toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de “lichte” toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie

van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet voldoende kan worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing

wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De

(fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl
